

četrtek, 29. april 2021

P9_TA(2021)0157

Zakon o bogokletstvu v Pakistanu, zlasti primer Šagufte Kavzar in Šafkata Emanuela**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. aprila 2021 o zakonu o bogokletstvu v Pakistanu, zlasti primeru Šagufte Kavzar in Šafkata Emanuela (2021/2647(RSP))**

(2021/C 506/12)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Pakistanu, zlasti z dne 20. maja 2010 o verski svobodi v Pakistanu ⁽¹⁾, z dne 10. oktobra 2013 o nedavnih primerih preganjanja kristjanov in nasilja nad njimi, zlasti v Maluli (Sirija) in Pešavarju (Pakistan) in o primeru pastora Saida Abedinija (Iran) ⁽²⁾, z dne 17. aprila 2014 o Pakistanu: nedavni primeri preganjanja ⁽³⁾, z dne 27. novembra 2014 o pakistanskih zakonih proti bogokletstvu ⁽⁴⁾ ter z dne 15. junija 2017 o Pakistanu, zlasti položaju zagovornikov človekovih pravic in smrtni kazni ⁽⁵⁾,
 - ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic,
 - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966, zlasti njegovih členov 6, 18 in 19,
 - ob upoštevanju Mednarodne konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije,
 - ob upoštevanju ugotovitev uradnega govorca visoke komisarke OZN za človekove pravice Ruperta Colvilla, zlasti njegovih izjav za medije z dne 8. septembra 2020 o Pakistanu,
 - ob upoštevanju izjav visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o Pakistanu,
 - ob upoštevanju načrta strateškega sodelovanja med EU in Pakistanom iz leta 2019, ki uvaja dogovorjeno osnovo za vzajemno sodelovanje o prednostnih nalogah, kot so demokracija, pravna država, dobro upravljanje in človekove pravice,
 - ob upoštevanju Deklaracije OZN o odpravi vseh oblik nestrpnosti in diskriminacije na podlagi vere ali prepričanja;
 - ob upoštevanju skupnega poročila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 10. februarja 2020 o splošni shemi preferencialov za obdobje 2018–2019 (JOIN(2020)0003) in zlasti ustrezne ocene Pakistana v okviru posebnega spodbujevalnega režima EU za trajnostni razvoj in dobro upravljanje (GSP+) (SWD (2020)0022),
 - ob upoštevanju smernic EU o spodbujanju in zaščiti svobode veroizpovedi ali prepričanja iz leta 2013,
 - ob upoštevanju smernic EU o smrtni kazni iz leta 2013,
 - ob upoštevanju členov 144(5) in 132(4) Poslovnika,
- A. ker se sporni pakistanski zakon o bogokletstvu v sedanji obliki uporablja že od leta 1986 in za bogokletstvo zoper preroka Mohameda določa smrtno kazen ali dosmrtno zaporno kazen;
- B. ker na podlagi pakistanskega zakona o bogokletstvu sicer še nihče ni bil uradno usmrčen, je pa zakon povod za nadlegovanje in umore obdolžencev ter nasilje nad njimi; ker se tisti, ki so obdolženi bogokletstva, bojijo za življenje ne glede na izid sodnih postopkov; ker je splošno znano, da se pakistanski zakon o bogokletstvu pogosto zlorablja za lažne obtožbe, ki služijo zasebnim interesom tožnikov;

⁽¹⁾ UL C 161 E, 31.5.2011, str. 147.⁽²⁾ UL C 181, 19.5.2016, str. 82.⁽³⁾ UL C 443, 22.12.2017, str. 75.⁽⁴⁾ UL C 289, 9.8.2016, str. 40.⁽⁵⁾ UL C 331, 18.9.2018, str. 109.

četrtek, 29. april 2021

- C. ker so verske manjšine zaradi pakistanskega zakona o bogokletstvu v nevarnosti, če se svobodno izražajo ali se odkrito udeležujejo v verskih dejavnostih; ker zakon v pakistanski družbi seje strah, namesto da bi verske skupnosti ščitil; ker so bili vsi poskusi reformiranja zakona ali njegovega izvajanja zadušeni z grožnjami in umori; ker se na poskuse razprave o teh vprašanjih v medijih (na spletu ali drugje) pogosto odgovori z grožnjami in nadlegovanjem, tudi z vladnih položajev;
- D. ker je zaradi obtožb bogokletstva v zaporu več deset ljudi, med drugim muslimani, hindujci, kristjani in drugi; ker je bilo več obdolžencev ubitih v linčarskem nasilju; ker so pakistanska sodišča pod hudim pritiskom; ker so sodni postopki pogosto dolgotrajni in imajo uničujoče posledice za nedolžne pakistanske državljane, njihove družine in skupnosti;
- E. ker se je v zadnjem letu skrb vzbujajoče povečalo število obtožb bogokletstva na spletu in zunaj njega; ker številne med njimi bremenijo zagovornike človekovih pravic, novinarje, umetnike in najbolj marginalizirane člane družbe; ker se pakistanski zakon o bogokletstvu vse bolj uporablja za osebno ali politično obračunavanje in za kršitve pravic do svobode veroizpovedi in prepričanja ter do svobode mnenja in izražanja;
- F. ker so sodni postopki v zadevah v zvezi z bogokletstvom v Pakistanu močno pomanjkljivi; ker se obsodbe sprejemajo na podlagi nizkih dokaznih standardov, sodni organi pa pogosto nekritično sprejemajo obtožbe; ker so obdolženci pogosto obravnavani kot samodejni krivci in morajo dokazovati svojo nedolžnost, namesto da bi se jim morala dokazati krivda;
- G. ker svoboda misli, vesti in veroizpovedi velja za pripadnike vere, a tudi za ateiste, agnostike in neverujoče;
- H. ker je Pakistan podpisnik ustreznih mednarodnih sporazumov o človekovih pravicah, vključno z Mednarodnim paktom o političnih in državljanskih pravicah in Konvencijo OZN proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju, ki vsebujejo določbe o pravici do življenja, pravici do poštenega sojenja, enakosti pred zakonom in nediskriminaciji;
- I. ker je v več zadevah zoper ljudi, ki so bili obdolženi bogokletstva, prišlo do preložitve sojenja in se pogosto sumi, da sodniki to taktiko uporabljajo, ker ne želijo sprejeti oprostilne sodbe; ker se uslužbencem v pakistanskem kazenskoprnem sistemu, med drugim odvetnikom, policistom, tožilcem in sodnikom, pogosto preprečuje učinkovito in nepristransko izvajanje dela brez strahu; ker se morajo priče in njihove družine pogosto skrivati, saj jim grozijo povračilni ukrepi;
- J. ker so se razmere v Pakistanu dodatno poslabšale leta 2020, ko je vlada začela sistematično izvrševati zakon o bogokletstvu in ni zaščitila verskih manjšin pred zlorabami nedržavnih akterjev, povečalo se je število načrtnih ubojev, primerov bogokletstva, prisilnih spreobrnitev in sovražnega govora zoper verske manjšine, tudi ahmadijce, šiite, hindujce, kristjane in sikhce; ker so bile ugrabitve, prisilne spreobrnitve v islam, posilstva in prisilne poroke v letu 2020 še vedno neposredna grožnja za ženske in otroke iz verskih manjšin, zlasti hindujce in kristjane;
- K. ker je 2. marca 2021 minilo deset let od umora nekdanjega pakistanskega ministra za manjšinske zadeve Šahbaza Bhatija, potem ko je bil tarča groženj, ker je javno spregovoril proti zakonu o bogokletstvu;
- L. ker sta bila pakistanska zakonca Šagufta Kavzar in Šafkat Emanuel leta 2014 obsojena na smrt zaradi bogokletstva; ker sta bila obtožena, da sta domnevno s telefonske številke, registrirane na Šagufto Kavzar, osebi, ki ju je bogokletstva obdolžila, poslala besedilno sporočilo, v katerem žalita preroka Mohameda;
- M. ker so dokazi, na podlagi katerih sta bila obsojena, močno pomanjkljivi; ker dejstvo, da sta nepismena, spodbija domnevo, da bi lahko poslala besedilno sporočilo; ker telefon, s katerega naj bi bila pošiljala sporočila, med preiskavo ni bil najden; ker sta se zakonca domnevno sprla s tožnikom nedolgo, preden ju je obtožil; ker obstaja utemeljen sum, da so ju mučili;

četrtek, 29. april 2021

- N. ker sta bila zakonca pridržana v zaporu, dokler sodišče ni odločilo o njuni pritožbi zoper smrtno kazen; ker naj bi bila pritožba obravnavana aprila 2020, šest let po obsodbi, a je bila večkrat preložena, nazadnje 15. februarja 2021;
- O. ker sta zakonca vse od obsodbe ločena od svojih štirih otrok;
- P. ker ima Šafkat Emanuel poškodovano hrbtenico zaradi nesreče leta 2004 in v zaporu ni deležen ustrezne zdravstvene oskrbe; ker je Šagufta Kavzar v ženskem zaporu v samici in zaradi tega trpi zaradi depresije;
- Q. ker je višje sodišče v Lahoreju večkrat preložilo obravnavo te zadeve in ker si odvetnik zakoncev Saiful Muluk močno prizadeva, da bi se njuna zadeva končno obravnavala pred sodiščem in da bi lahko uveljavila svojo pravico do poštenega in pravičnega sojenja;
- R. ker je bilo po podatkih nevladne pakistanske organizacije Center za socialno pravičnost od leta 1987 do februarja 2021 vsaj 1 855 ljudi obtoženih na podlagi zakona o bogokletstvu, največ obtožb pa je bilo vloženih leta 2020;
- S. ker je nasilna množica aprila 2017 ubila muslimanskega študenta Mašala Khana, potem ko je bil obtožen, da je na spletu objavljaj bogokletne vsebine, čeprav to ni bilo dokazano; ker je bil Džunaid Hafiz, predavatelj na Univerzi Bahaudina Zakarije v Multanu, marca 2013 aretiran zaradi domnevnih bogokletnih opazk, pet let je zaprt v samici čakal na sojenje ter bil decembra 2019 pred pakistanskim sodiščem zaradi bogokletstva obsojen na smrtno kazen; ker so strokovnjaki OZN za človekove pravice odločitev sodišča obsodili kot izkrivljanje pravice, kar je kršitev mednarodnega prava;
- T. ker je vse več spletnih in fizičnih napadov na novinarje in organizacije civilne družbe, zlasti na ženske in najbolj marginalizirane člane družbe, tudi pripadnike verskih manjšin, revne ljudi in invalide; ker ti napadi pogosto vključujejo lažne obtožbe bogokletstva, ki lahko vodijo v fizične napade, umore, samovoljne aretacije in pridržanja;
- U. ker Pakistan že od leta 2014 uživa trgovinske preferenciale v okviru programa GSP+; ker ta enostranski trgovinski sporazum državi omogoča znatne gospodarske ugodnosti; ker je status GSP+ povezan z obveznostjo ratifikacije in izvajanja 27 mednarodnih konvencij, vključno z zavezami za zagotavljanje človekovih pravic in verske svobode;
- V. ker je Komisija v najnovejši oceni Pakistana v okviru programa GSP+, objavljeni 10. februarja 2020, izrazila več resnih pomislekov glede razmer na področju človekovih pravic v državi, zlasti glede pomanjkljivega napredka pri omejevanju obsega in izvajanju smrtne kazni;
- W. ker se zakon o bogokletstvu v Pakistanu še naprej uporablja v tem času svetovnega porasta omejevanja svobode veroizpovedi in svobode izražanja v zvezi z veroizpovedjo in prepričanjem; ker je posebni poročevalec OZN o svobodi veroizpovedi ali prepričanja marca 2019 navedel primer Asie Bibi kot zgled ponovnega oživljanja zakonov proti bogokletstvu in verskemu odpadništvu ter uporabe zakonov o javnem redu za omejitev izražanja, žaljivega za posamezne verske skupnosti;
- X. ker so se ponavljajoči in zavajajoči napadi radikalnih pakistanskih skupin na francoske oblasti in nedavne izjave pakistanske vlade v povezavi z bogokletstvom stopnjevali od odziva francoskih oblasti na teroristični napad na francoskega učitelja, ki je zagovarjal svobodo izražanja, zaradi česar so francoske oblasti 15. aprila 2021 priporočile, naj njihovi državljani začasno zapustijo Pakistan; ker je član vladajoče stranke 20. aprila 2021 v pakistanski narodni skupščini vložil resolucijo, v kateri je zahteval razpravo o izgonu francoskega veleposlanika;

četrtek, 29. april 2021

1. izraža zaskrbljenost za zdravje in dobro počutje Šagufte Kavzar in Šafkata Emanuela ter poziva pakistanske oblasti, naj jima zagotovijo takojšnjo ustrezno zdravstveno oskrbo; poziva pakistanske oblasti, naj ju nemudoma in brezpogojno izpustijo ter razveljavijo njuno smrtno kazen;
2. obžaluje, da je odločanje o pritožbi Šagufte Kavzar in Šafkata Emanuela še vedno odloženo; poziva višje sodišče v Lahoreju, naj čim prej izda sodbo oziroma morebitno nadaljnjo odložitev ustrezno obrazloži;
3. navaja, da je Šafkat Emanuel zaradi zelo slabega zdravstvenega stanja v bolnišnici zapora in da so ga dvakrat zdravili tudi zunaj zapora Faisalabad; obžaluje, da je par že sedem let zaprt, ločen drug od drugega in družine; zato poziva pakistansko vlado, naj v svojih zaporih zagotovi dostojne in humane razmere;
4. je zaskrbljen zaradi nenehne zlorabe zakonov o bogokletstvu v Pakistanu, s čimer se zastrujejo verske razlike in ustvarja vzdušje verske nestrpnosti, nasilja in diskriminacije; poudarja, da pakistanski zakoni o bogokletstvu niso združljivi z mednarodnimi zakoni o človekovih pravicah in se vse pogosteje uporabljajo za zatiranje ranljivih manjšin v državi, kot so šiiti, ahmadijci, hindujci in kristjani; zato poziva pakistansko vlado, naj te zakone in njihovo uporabo pregleda in odpravi; poziva k zaščiti sodnikov, zagovornikov in prič obrambe v vseh zadevah tako imenovanega bogokletstva;
5. poziva Pakistan, naj razveljavi oddelka 295-B in C kazenskega zakonika ter z dejansko prepovedjo uporabe zakonov o bogokletstvu izkaže spoštovanje in podporo pravici do svobode misli, vesti, veroizpovedi in izražanja po vsej državi; nadalje poziva pakistansko vlado, naj spremeni protiteroristični zakon iz leta 1997, določi, da se zadeve v zvezi z bogokletstvom ne bodo obravnavale na protiterorističnih sodiščih, in zagotovi možnosti za plačila varščine v domnevnih primerih bogokletstva;
6. poudarja, da so svoboda veroizpovedi ali prepričanja, svoboda govora in izražanja ter pravice manjšin človekove pravice zapisane v pakistanski ustavi;
7. poziva pakistansko vlado, naj nedvoumno obsodi spodbujanje k nasilju in diskriminacijo verskih manjšin v državi; poziva pakistansko vlado, naj uvede učinkovite postopkovne in institucionalne zaščitne ukrepe na preiskovalni, tožilski in pravosodni ravni, da bi preprečila zlorabo zakonov o bogokletstvu do njihove odprave; obžaluje nadaljevanje diskriminacije in nasilja nad verskimi manjšinami v Pakistanu, vključno s kristjani, ahmadijskimi muslimani, šiiti in hindujci; opozarja na napad množice na ahmadijsko skupnost v Gudžranvali leta 2014 po obtožbah o bogokletstvu proti njihovem članu Akibu Salemu, ki je bil na sodišču oproščen, a so v napadu umrli trije člani te skupnosti, celo dva otroka; ugotavlja, da je bilo določeno, da noben policist s funkcijo, nižjo od policijskega inšpektorja, ne sme preiskovati obtožbe, preden se primer registrira;
8. je zaskrbljen zaradi dejstva, da se na podlagi zakona o bogokletstvu v Pakistanu pogosto vlagajo lažne obtožbe iz različnih razlogov, vključujejo pa tudi reševanje osebnih sporov ali gospodarsko korist; zato poziva pakistansko vlado, naj to upošteva in ustrezno razveljavi zakone o bogokletstvu; odločno zavrača izjavo pakistanskega državnega sekretarja za parlamentarne zadeve Alija Khana, ko je pozival k obglavljenju ljudi, ki zagrešijo bogokletstvo;
9. zahteva naj vse unijsko in evropsko diplomatsko osebje stori vse, kar je v njegovi moči, da zagotovi zaščito in podporo Šagufi Kavzar in Šafkatu Emanuelu, vključno z udeležbo na sojenjih, prošnjami za obiske v zaporih ter stalnim in odločnim navezovanjem stikov z organi, vpletenimi v ta primer;
10. poziva države članice, naj olajšajo izdajanje nujnih vizumov in ponudijo mednarodno zaščito Šagufi Kavzar, Šafkatu Emanuelu, njunemu odvetniku Saifulu Muluku in drugim, obtoženim zaradi uveljavljanja svojih pravic, vključno z zagovorniki človekovih pravic, če bi morali zapustiti Pakistan;
11. je zelo zaskrbljen zaradi vse pogostejših spletnih in nespletnih napadov na novinarje, akademike in organizacije civilne družbe, zlasti na ženske in manjšine; poziva pakistansko vlado, naj nemudoma sprejme ukrepe za zagotovitev varnosti novinarjev, zagovornikov človekovih pravic in verskih organizacij ter z izvedbo hitrih in učinkovitih preiskav zagotovi spoštovanje pravne države in sojenje storilcem kaznivih dejanj;

četrtek, 29. april 2021

12. poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD), naj nemudoma preverita, ali je Pakistan glede na trenutne dogodke upravičen do statusa GSP+ in ali obstajajo zadostni razlogi za začetek postopka za začasni odvzem tega statusa in z njim povezanih ugodnosti, ter naj o tem čim prej poročata Evropskemu parlamentu;
 13. poziva ESZD in Komisijo, naj z uporabo vseh razpoložljivih orodij, tudi tistih iz smernic EU za spodbujanje in varovanje svobode vere ali prepričanja, pomagata verskim skupnostim in naj pritiskata na pakistansko vlado, da bi storila več za zaščito verskih manjšin;
 14. poziva ESZD in države članice, naj Pakistan še naprej podpirajo pri reformi pravosodja in krepitvi zmogljivosti, da se nižjim sodiščem zagotovi pomoč za hitro izvajanje sodnih postopkov, ki se nanašajo na pridržane osebe, in za zavračanje obtožb o bogokletstvu, ki niso podprte z zadostnimi zanesljivimi dokazi;
 15. pozdravlja medverske dialoge, ki potekajo v Pakistanu, ter poziva ESZD in delegacijo EU, naj še naprej podpirata pakistanski mirovni svet za medversko sožitje pri organizaciji takšnih rednih pobud z verskimi voditelji, v katerih so vključene verske manjšine in ki jih podpirajo verske organizacije, organizacije civilne družbe, strokovnjaki s področja človekovih pravic ter pravni strokovnjaki in akademiki; nadalje poziva delegacijo EU in predstavništva držav članic, naj še naprej podpirajo nevladne organizacije v Pakistanu, ki sodelujejo pri spremljanju človekovih pravic in zagotavljanju podpore žrtvam verskega nasilja in nasilja na podlagi spola;
 16. poziva Pakistan, naj okrepi sodelovanje z mednarodnimi organi za človekove pravice, vključno z Odborom OZN za človekove pravice, da se izvedejo vsa ustrezna priporočila ter izboljša spremljanje napredka pri doseganju mednarodnih meril in poročanje o njem;
 17. meni, da so nasilne demonstracije in napadi na Francijo nesprejemljivi; je globoko zaskrbljen zaradi protifrancoskega vzdušja v Pakistanu, zaradi katerega so morali francoski državljani in podjetja začasno zapustiti državo;
 18. pozdravlja nedavno sodbo vrhovnega sodišča Pakistana o prepovedi usmrtitve duševno bolnih zapornikov; ponavlja, da Evropska unija odločno nasprotuje smrtni kazni v vseh primerih in brez izjem; poziva k vsesplošni odpravi smrtne kazni; poziva pakistanske oblasti, naj spremenijo kazni za vse obsojene na smrtno kazen, da se zagotovi spoštovanje njihove pravice do poštenega sojenja, ki je mednarodno priznana in zaščitena tudi v pakistanski ustavi;
 19. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic ter vladi in parlamentu Egipta.
-